

Motion till riksdagen 2012/13:Fö211

av **Emma Henriksson (KD)**

Familjestöd för försvarsanställda

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra familjestödet för försvarsanställda och deras familjer.

Motivering

Det ökade kravet på internationell tjänstgöring för försvarsanställda, vilket i många fall innebär lång frånvaro och riskfulla situationer, medför påfrestningar för såväl den tjänstgörande som den hemmavarande familjen. Det finns uppsamlingsamtal för den tjänstgörande ca sex månader efter avslutat uppdrag. Det borde, enligt min mening, även finnas stöd som inbegriper hela familjen både före, under och efter en internationell tjänstgöring. Frånvaron av en familjemedlem under en längre tid är ansträngande för både partner, barn och andra anhöriga. Många familjer vittnar om det svåra i att leva i ständig oro och ovisshet.

Deltagande i internationella missioner och FN-insatser är idag en av det svenska försvarets huvuduppgifter. Svensk medverkan i utlandsmissioner har av tradition främst handlat om observatörsuppdrag. På senare år har uppdragets karaktär emellertid ändrats till att också innefatta möjligt deltagande i regelrätta strider. Det skapar således en stressad situation för såväl den tjänstgörande som dennes familj. Ett av kraven vid nyanställningar till yrkesofficersprogrammet eller exempelvis Nordic Battlegroup är att man ska delta i internationella missioner. Även för dem som inte omfattas av ett tvingande avtal anses deltagande i minst ett utlandsuppdrag vara en förutsättning för en framgångsrik karriär inom Försvarsmakten. Till följd av förändringarna i det internationella uppdraget och kraven på utlandstjänstgöring ökar trycket på de tjänstgörande och på deras familjer. Därför behövs ett förbättrat familjestöd för försvarsanställda och deras familjer.

Fel! Okänt namn på

Till skillnad från många andra länder har Sverige ett knapphändigt familjestöd för försvarsanställda. I länder som Belgien, Nederländerna, Tyskland, USA, Kanada och Danmark finns särskilda familjestödsorganisationer som arbetar med att stödja både den som tjänstgör och dennes familj. I Sverige erbjuds en viss ekonomisk ersättning och därtill anhörigträffar för den hemmavarande partnern. Louise Weibull från Försvarshögskolan redogör, utifrån intervjuer med familjer som berörs av utlandsmissioner, i rapporten "Vi borde också få medalj" från 2009 för att dagens anhörigträffar mer fyller en funktion av tillfällig informationsspridning än nätverksbyggande. Träffarna upplevs inte som lämpliga för mindre barn att närvara vid. Weibull redovisar att intervjupersonerna framhåller barnens situation som det mest kritiska stödbehovet.

Det står klart att det behövs regelbundna anhörigträffar för försvarsanställds familjer både före, under och efter utlandsmissionen. Det är särskilt viktigt att man har ett barnperspektiv i familjestödet. Anhörigträffarna måste vara anpassade till barn i olika åldrar. Det är, enligt min mening, angeläget att man tar fram ett informationsmaterial som också sträcker sig till barn i olika åldrar. Det måste finnas tillräcklig information för hemmavarande familjemedlemmar. Jag föreslår därför en dygnet-runt-öppen telefonlinje för anhöriga att ringa om man har frågor eller bara är i behov av att samtala med någon. Vidare finns behov av ett mentorprogram där familjer som för första gången är med om en internationell tjänstgöring kan få råd och stöd av familjer som har erfarenhet av att en familjemedlem varit på ett längre internationellt uppdrag. Därtill behöver kommunikationsmöjligheterna från missionsområdena till Sverige utvecklas. I exempelvis amerikanska Camp Bondsteel i Kosovo kan tjänstgörande föräldrar, via webbkameror, läsa läxor med sina barn, en funktion som inte är tillåten av svenska försvaret.

Då utlandsmissioner blir alltmer vanligt förekommande och även mer riskfyllda måste det erbjudas ett ordentligt stöd som omfattar hela familjen.

Stockholm den 1 oktober 2012

Emma Henriksson (KD)